

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia 30 listopada 2015 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Rzepliński – przewodniczący

Stanisław Biernat

Zbigniew Cieślak

Mirosław Granat

Teresa Liszcz

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Stanisław Rymar

Piotr Tuleja

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

Andrzej Wróbel

Marek Zubik – sprawozdawca,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 listopada 2015 r., wniosku grupy posłów z 30 listopada 2015 r. o udzielenie zabezpieczenia wnioskowi grupy posłów, sygn. akt K 34/15 – poprzez zobowiązanie uczestnika postępowania – Sejmu RP do powstrzymania się od wszelkich działań zmierzających do wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Konstytucyjny wniosku grupy posłów o zbadanie zgodności:

- 1) art. 3 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) z art. 2 i art. 197 Konstytucji,
- 2) art. 12 ust. 2 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 2 Konstytucji,
- 3) art. 12 ust. 1 i 5 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 144 ust. 3 pkt 21 Konstytucji,

- 4) art. 18 ustawy powołanej w punkcie 1 w związku z art. 22 § 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2013 r. poz. 499, ze zm.) z art. 194 ust. 1 Konstytucji,
- 5) art. 19 ust. 2 oraz art. 137 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 112 i art. 197 Konstytucji,
- 6) art. 19 ust. 5 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 2 Konstytucji,
- 7) art. 21 ust. 1 i 2 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 194 ust. 1 Konstytucji,
- 8) art. 24 w związku z art. 42 ust. 1 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 2, art. 32 ust. 1 i art. 196 Konstytucji,
- 9) art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 191 ust. 1 i art. 193 Konstytucji,
- 10) art. 137 w związku z art. 19 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 2 Konstytucji,
- 11) art. 137 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 62 ust. 1 Konstytucji,
- 12) art. 137 ustawy powołanej w punkcie 1 z art. 194 ust. 1 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

na podstawie art. 755 § 1 i art. 730¹ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, ze zm.) w związku z art. 74 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064) zabezpieczyć wniosek grupy posłów przez wezwanie Sejmu RP do powstrzymania się od dokonywania czynności zmierzających do wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego do czasu wydania przez Trybunał Konstytucyjny ostatecznego orzeczenia w sprawie o sygn. akt K 34/15.

U Z A S A D N I E N I E

1. W związku z zawisłą przed Trybunałem Konstytucyjnym sprawą o sygn. akt K 34/15, grupa posłów będących wnioskodawcą w tej sprawie, pismem z 30 listopada 2015 r. wniosła o udzielenie zabezpieczenia wnioskowi – przez zobowiązanie uczestnika postępowania – Sejmu RP do powstrzymania się od wszelkich działań zmierzających do

wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego, do czasu rozpatrzenia przez Trybunał Konstytucyjny wniosku grupy posłów objętego postępowaniem w sprawie o sygn. akt K 34/15.

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawca wskazał, że aktualna większość parlamentarna, nie czekając na rozstrzygnięcie Trybunału w sprawie o sygn. K 34/15, przyjęła ustawę z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1928). Następnie w dniu 25 listopada 2015 r. przyjęto pięć uchwał w sprawach stwierdzenia braku mocy prawnej uchwał Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 października 2015 r. w sprawie wyboru sędziów Trybunału Konstytucyjnego oraz dokonano zmian w Regulaminie Sejmu, umożliwiających ponowny wybór 5 sędziów Trybunału. Zdaniem wnioskodawców działaniami tymi naruszono podstawowe zasady konstytucyjne: zasadę poprawnej (rzetelnej) legislacji oraz zasadę demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji), zasadę legalizmu (art. 7 Konstytucji), zasadę trójpodziału władzy (art. 10 Konstytucji), zasadę niezawisłości sędziowskiej (art. 195 Konstytucji) oraz zasadę kadencyjności (art. 194 Konstytucji).

Pomimo podnoszonych zastrzeżeń niekonstytucyjności takich działań, na posiedzeniu Sejmu w dniach 2-3 grudnia 2015 r. (pomyłkowo oznaczonych we wniosku jako 2-3 listopada 2015 r.) planowany jest wybór 5 sędziów Trybunału.

Zdaniem wnioskodawców zarówno Sejm VIII kadencji, jak i Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej (poprzez odmowę odebrania przyrzeczenia przez wybranych sędziów) wkroczyli w kompetencje Trybunału Konstytucyjnego. Działania zmierzające do powołania nowych sędziów Trybunału przed wydaniem orzeczenia w sprawie o sygn. K 34/15 mogą wywołać nieodwracalne skutki prawne, w przypadku gdyby Trybunał orzekł, że dokonany w dniu 8 października 2015 r. przez Sejm VII kadencji wybór sędziów był zgodny z ustawą zasadniczą. Wnioskodawca podniósł, że może się okazać, iż wbrew określonej w art. 194 ust. 1 Konstytucji liczbie 15 sędziów Trybunału, jego skład będzie liczył 20 osób.

2. Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na dzień 3 grudnia 2015 r. został wyznaczony termin rozprawy, w sprawie której wyrok rozstrzygnie m.in. kwestię zgodności z Konstytucją przepisów regulujących procedurę obsadzania zwalnianych w 2015 r. stanowisk sędziowskich w Trybunale Konstytucyjnym (art. 137 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym;

Dz. U. poz. 1064; dalej: ustawa o TK z 2015 r.). Na podstawie tego przepisu w dniu 8 października 2015 r. Sejm VII kadencji wybrał pięciu sędziów Trybunału na miejsca sędziów Trybunału, których kadencja kończy się w 2015 r.

W dniu 25 listopada 2015 r. Sejm VIII kadencji przyjął pięć uchwał stwierdzających bezskuteczność uchwał z 8 października 2015 r., które w założeniu Izby miałyby otworzyć drogę do ponownego wyboru sędziów.

Dokonanie wyboru przez Sejm kolejnych pięciu sędziów przed wydaniem wyroku przez Trybunał Konstytucyjny byłoby nie do pogodzenia z kompetencjami Trybunału jako jedynego organu powołanego do orzekania w sprawie zgodności ustaw z Konstytucją (art. 188 Konstytucji). Trybunał jest władzą sądowniczą odrębną i niezależną od innych władz (173 Konstytucji). Tymczasem wybór kolejnych pięciu sędziów przez Sejm spowoduje, że wyrok Trybunału, bez względu na jego treść, pozbawiony byłby efektywności.

Procedura obsadzania stanowisk sędziów TK, ze względu na funkcję jaką Trybunał pełni w demokratycznym państwie prawa, ma duże znaczenie ustrojowe. Sekwencja zdarzeń i tempo czynności podejmowanych przez Sejm mogą doprowadzić do kryzysu konstytucyjnego polegającego na uniemożliwieniu Trybunałowi wykonywania jego kompetencji w konstytucyjnie określonym składzie 15 sędziów (art. 194 ust. 1 Konstytucji). W tej sytuacji, aby zapobiec kryzysowi Trybunał Konstytucyjny postanowił zabezpieczyć wniosek grupy posłów w sposób określony w sentencji.

W dotychczasowym orzecznictwie Trybunał przyjmował, że zabezpieczenie jest dopuszczalne w sprawach inicjowanych skargami konstytucyjnymi. Kompetencja taka wynika ze szczegółowych przepisów ustawy – art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.) i art. 68 ustawy o TK z 2015 r.

Trybunał Konstytucyjny w niniejszym składzie wyraża pogląd, że art. 68 ustawy o TK z 2015 r. nie wyłącza możliwości wydawania postanowień zabezpieczających w innych sytuacjach, zwłaszcza gdy – jak w rozpoznawanej sprawie – przemawia za tym konieczność zapobieżenia kryzysowi konstytucyjnemu.

Podstawę prawną niniejszego postanowienia stanowią przepisy k.p.c., do których odsyła art. 74 ustawy o TK z 2015 r. Tak więc odpowiednio stosowany art. 755 § 1 k.p.c. daje Trybunałowi Konstytucyjnemu kompetencje do zabezpieczenia wniosku w taki sposób, „jaki stosownie do okoliczności uzna za odpowiedni”. Ponadto w zaistniałej sytuacji spełniony został warunek udzielenia zabezpieczenia, określony w art. 730¹ § 2

k.p.c. tzn. „brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia”.

W tym stanie rzeczy Trybunał postanowił jak w sentencji.

Stanisław Biernat

Mirosław Granat

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

Piotr Tuleja

Andrzej Wróbel

Andrzej Rzepliński

Zbigniew Cieślak

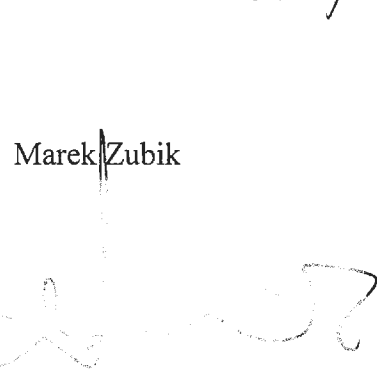
Teresa Liszcz

Stanisław Rymar

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz

Marek Zubik